Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1331 — NGÀY THỨ NĂM 4 JANVIER 1923 - NGÀY 18 THÁNG MƯỜI MỘT ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	BÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12.00	... 15.00
Sáu tháng...	6.50	... 8.00
Ba tháng.....	3.50	... 4.50

BẢN LỄ MỖI SỐ.... 0.05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày lễ mười tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHƯT-BÁO RÉUNIS).

閩新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
PADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 135-137 (1er étage)
A Cholon: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Keyneux & Cie 5, rue Truschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tout chèques et mandats doivent être à l'ordre de M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Tân-Ký Lục-Tỉnh Tân-Văn, nên lấy về đăng bán vô cô cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU.

TUẦN BÁCH-NIÊN

ông Lương-y PASTEUR

Xin giáo-chức đọc cho học trò nghe bài diễn thuyết sau nầy về lễ sinh nhựt ông Pasteur ngày 27 Décembre 1922.

⁂

Ngày hôm nay khắp cõi Đông-pháp, khắp cùng Mẫu-quốc, khắp cả hoàn cầu, thiên-hạ đều làm lễ sinh nhựt ông Pasteur đúng lệ một trăm năm đầu.

Ông Louis Pasteur sanh tại Dôle (Jura) ngày 27 Décembre 1822, đến nay (27 Décembre 1922) là một trăm năm chẵn.

Ban sơ ông làm thầy coi học ở Besançon, sau lại đăng được vào học trường cao đẳng Sư phạm, là năm 1843. Ông có làm giáo-sư ở Dijon, Strasbourg và Paris; ông cứ chuyên môn về khoa cách trí.

Các trò cũng đều biết rằng ông Pasteur có tài trị bịnh chó dại; mà trước bịnh nầy vẫn ông đã cứu chữa nhiều tai bịnh khác nữa. Ông a người ổ-chứa phương cách trị dễ mà điều trị các bịnh truyền nhiễm như bịnh đẹn yết hầu, bịnh bạch, bịnh ban của lưỡi trăng, thiên thời. Nhờ ông mà người ta mới biết dùng trong phương mổ xẻ cách lấy sát vi trùng và mổ được nhiều bịnh, mà vẫn trước thường người bị mổ phải bỏ mình. Ông đã tìm ra căn-nguyên chứng bịnh con lằm, nên ông cứu các xứ phía nam Đông-pháp khỏi đều tai hại xiết bao. Ông đã trị được bịnh chiến mực (chiến cổ ghẻ) là một thứ bịnh sát hại không biết bao nhiêu chiến trong xứ Beauce; nhờ ông như vậy mà các nhà dưỡng vật khỏi đều tổn hại muôn ngàn. Ông lịch trị bịnh chó-dại mà trước vẫn 100 người bị bịnh ấy phải bỏ mạng hết mười sáu người.

Ông tìm kiếm được nhiều phương cách làm cho kỹ nghệ, canh nông trong cả hoàn cầu trở nên thạnh phát.

Ông tạ thế năm 1895; đệ-tử của ông, cũng là đồng thông thái cứ nối nghiệp của ông. Chẳng những bên Đại-pháp có thái học viện Pasteur mà thôi, mà vẫn đâu đâu cũng có.

Tại Saigon-Nha-trang Hanôi cũng có thái-học viện Pasteur, hằng năm cứu chữa không biết mấy ngàn người bịnh. Tại Nha-trang có chế các thứ thuốc chích để trị bịnh chó dại, thiên thời, bịnh bạch, bịnh ban của lưỡi trăng. Nhờ sự mổ mang của ông mà mỗi ngày con người mỗi thoát khỏi sự chết, sự đau.

Ông Louis Pasteur là một người khiêm tốn. Ông vường lấy cái nghèo thì cố chịu với cái nghèo cho đến chết; phải chi ông lấy sự tìm-chế của ông mà làm tự lợi cho ông thì có lẽ ông cũng được giàu to.

Ông thương yêu cha mẹ và mấy ông thầy xưa của ông hơn hết. Năm 1883, nhơn cuộc dựng bia kỷ-niệm trước cửa nhà mà ông đã sanh tại đó, ông đọc một bài diễn văn tỏ hết tấm lòng hiếu nghĩa của ông: « Cha ôi! Mẹ ôi! bấy giờ đã quá vầng rồi! nhờ khi xưa cha mẹ ở ăn bần tiện trong nhà nhỏ nầy, thời nay con được nên gì cũng nhờ bởi công đức mẹ cha. Xin cầm tạ ơn cha ơn mẹ và các việc thuở trước, và nhà nầy mà nay được vinh hiển thế sẽ thời xin kính dưng cha mẹ chứng giám cho con ».

Ông Louis Pasteur cũng hay thương sắp trẻ con ở học đường. Khi ông cứu mấy trẻ Meister, Jupille, Gueyton nhẹ bịnh chó dại cắn rồi, thời ông cũng để lòng ân lo cho trẻ ấy mãi. Ông mến trò Gueyton lắm, nên ông gởi cho học bạc liêu mà ăn học.

Ấy là cái đời ông làm khách ở thế gian nầy, thủ thường khiêm tốn cứ chuyên môn về phương cách-trí và đều công ích cho nhân gian, mà ngày nay các nước văn-minh đều kính thành sùng bái.

Ông là một đấng đại-danh tài-trí phát tích nơi Đại-pháp, và các danh giá của ông chói rạng khắp hoàn cầu, làm cho quê hương ông rất nên dinh diện.

ĐÁM TÁNG RẤT TRỌNG THỂ

Trong số bữa qua, về bày tựa nầy Bổn-báo có thuật sơ cuộc tống táng quanHuyện hàm Ng-khắc-Thuận, đương chức Cai-tổng Bảo-thành, Bến-tre, linh hiền-huynh của ông Đốc-học hồi-hưu Nguyễn-khắc-Huề và lịnh nghiêm của MM. *Nguyễn-khắc-Xương*, Thơ-ký tại Tòa bố Bến-tre, *Nguyễn-khắc-Nương*, Thơ-ký phòng Hội-nghị Quản-hạt, *Nguyễn-khắc-Trương*, Chủ sự nhà đệ Lá-phát-Vĩnh Cần-thơ, Saigon, lại là lịnh Bá của M. Ng-khắc-Ba Thơ-ký dinh Hiệp-lý Saigon. Vì gấp đăng cho kịp buổi, Bổn-báo không có đủ những văn-tế và những bài ai từ tống biệt Ngài nơi mồ. Nay góp đủ các bài, Bổn-báo xin đăng nguyên văn cho độc giả chư-tôn nhàm-lãm. Bởi đã gọi là một đám táng rất trọng thể, Bổn-báo hà chẳng lựa một chỗ xứng đáng mà đăng những bài nói trước kia sao?

Vậy Bổn-báo xin cam tệ cùng độc-giả chư-tôn, nhượng mục xã-thuyết ngày nay cho các bài văn-tế và bài ai điếu xứng đáng đọc nơi mộ liệm trước khi hạ huyệt.

Trước kia Bổn-báo có nói ông Nguyễn-khắc-Thuận tiên du là lịnh hiền huynh của ông Nguyễn-khắc-Huề cựu Đốc-học trường Bến-tre; ông Nguyễn khắc-Huề lại là thầy cũ của M. Lê-hoàng-Mưu, Bổn-báo Chủ-bút. Vì vậy nên lúc gần động quan, ông Nguyễn-khắc-Huề có đáng lẽ tế linh anh, và có đọc một bài văn như vầy:

⁂

Anh hầy ôi!
Anh huyện ôi!
Đành mất rồi!
Nỡ bỏ tôi?

Nhớ anh xưa,
Bởi thương em, tây trường cho học tập,
nhớ răng anh, th nghiệp ráng tài bồi.
Nhành đường đệ em khoe trổi, mằng thay cùng nhau, nhà ngang dãy đọc.
Đường công danh anh cũng đủ, than ôi! nào đê, nước chảy huề trôi.
Chữ quyền huynh thế phụ,
Em còn đây, con gìn giữ,
Lời kỳ tử thát eô,
Anh có biết, có xong *xnói*.
Ôi!

Chữ sanh là khổ—Chữ tử nghĩa rồi!
Tiếc chẳng tiếc, ruộng lớn, mất rồi ai người săn sóc.
Thương là thương, bầy trẻ còn đây nhiều đứa loi *nhoi*.
Đâu đám trách ông trời, số răng hẹp, Cũng nên hờn bà đất, trái vội *đói*.
Rượu lạc xin anh lấy lệ,
Hương nồng chừng lòng *tôi*.
Anh hầy ôi! Có linh xin hưởng.

⁂

Khi đến huyệt, trước khi hạ rộng M. Phạm-kim-Chi, chủ quản, thế mặt cho quan chủ-tỉnh đọc bài tống biệt như vầy:

Cỗ kiếm sanh tử sự thường, dẫu người có thác, mà danh dự hãy còn. Ấy là một gương để lại cho kẻ hậu tấn.

Tôi đến nhậm quận nầy đã hai năm mấy rồi, thì quan huyện Nguyễn, tự là Đắc-Nhơn, hiệu Thuận, tại chức cai tổng Bảo-thành, tuy ngoài là thầy trò, nhưng trong đài nhau hết tình minh biết ít quá đỗi cái, thế thì có ngày kia minh sửa lại rồi cũng được nhơn-cách hoàn-toàn vậy. Ấy là nét từ cá-nhân, huống chi là cả một chẳng-tộc như đồng-bang ta thì lại càng quan-hệ đến chừng nào nữa. Thế thì đồng-bang ta nếu sạch chỉ các mối tệ-tục của đồng-bang ra mà luận để luận lại, hầu cho đồng-bang ta thấy lẽ mà sửa lại thế nào cho được hoàn-toàn nhơn-cách, thành ra mộ: thứ dân có giáo-dục. Ngày nào đặng vậy mới mong tranh-cạnh với người, chí như hiện giờ người yếu-đuối lại có tệ nhiều thì làm sao trông thủ thắng cho đang

Từ đây về sau xin Lục-châu văn-sĩ gắng các đứng cao minh ai thấy tệ-tục của ta thì xin luận gởi lên bổn-quán đăng ra hầu có giúp cho đồng-bang ta xem đấy mà sửa mình.

Nếu minh vạch các tệ-tục của đồng-bang ta ra đăng ta trừ kiếm phương pháp mà trừ cho tuyệt, chớ chẳng phải làm như thế là làm nhục ta đâu. X n xét lại, ông Zola có nói một câu như vầy: Tout dire pour tout connaître, pour tout guérir. (*Nói hết đăng biết cho hết, hầu trị cho hết.*)

(Mai tiếp)

Trinh cẩm-Vân

TỆ TỤC KHÁ CHỪA

Bởi thương em, tây trường cho học tập, nhớ răng anh, th nghiệp ráng tài bồi. Nhành đường đệ em khoe trổi, mằng thay cùng nhau, nhà ngang dãy đọc. Đường công danh anh cũng đủ, than ôi! nào đê, nước chảy huề trôi. Chữ quyền huynh thế phụ, Em còn đây, con gìn giữ, Lời kỳ tử thát eô, Anh có biết, có xong *xnói*. *Ôi!*

Chữ sanh là khổ—Chữ tử nghĩa rồi! Tiếc chẳng tiếc, ruộng lớn, mất rồi ai người săn sóc. Thương là thương, bầy trẻ còn đây nhiều đứa loi *nhoi*. Đâu đám trách ông trời, số răng hẹp, Cũng nên hờn bà đất, trái vội *đói*. Rượu lạc xin anh lấy lệ, Hương nồng chừng lòng *tôi*. Anh hầy ôi! Có linh xin hưởng.

⁂

Khi đến huyệt, trước khi hạ rộng M. Phạm-kim-Chi, chủ quản, thế mặt cho quan chủ-tỉnh đọc bài tống biệt như vầy:

Cỗ kiếm sanh tử sự thường, dẫu người có thác, mà danh dự hãy còn. Ấy là một gương để lại cho kẻ hậu tấn.

Tôi đến nhậm quận nầy đã hai năm mấy rồi, thì quan huyện Nguyễn, tự là Đắc-Nhơn, hiệu Thuận, tại chức cai tổng Bảo-thành, tuy ngoài là thầy trò, nhưng trong đài nhau hết tình minh biết ít quá đỗi cái, thế thì có ngày kia minh sửa lại rồi cũng được nhơn-cách hoàn-toàn vậy. Ấy là nét từ cá-nhân, huống chi là cả một chẳng-tộc như đồng-bang ta thì lại càng quan-hệ đến chừng nào nữa. Thế thì đồng-bang ta nếu sạch chỉ các mối tệ-tục của đồng-bang ra mà luận để luận lại, hầu cho đồng-bang ta thấy lẽ mà sửa lại thế nào cho được hoàn-toàn nhơn-cách, thành ra mộ: thứ dân có giáo-dục. Ngày nào đặng vậy mới mong tranh-cạnh với người, chí như hiện giờ người yếu-đuối lại có tệ nhiều thì làm sao trông thủ thắng cho đang

Từ đây về sau xin Lục-châu văn-sĩ gắng các đứng cao minh ai thấy tệ-tục của ta thì xin luận gởi lên bổn-quán đăng ra hầu có giúp cho đồng-bang ta xem đấy mà sửa mình.

Nếu minh vạch các tệ-tục của đồng-bang ta ra đăng ta trừ kiếm phương pháp mà trừ cho tuyệt, chớ chẳng phải làm như thế là làm nhục ta đâu. X n xét lại, ông Zola có nói một câu như vầy: Tout dire pour tout connaître, pour tout guérir. (*Nói hết đăng biết cho hết, hầu trị cho hết.*)

(Mai tiếp)

Trinh cẩm-Vân

Ngỏ nghịch giả, tất hữu báo

Làm con ngỗng đầu thường mang họa

Đọc qui báo L. T. T. V., ngày 27 Décembre 1922, thấy ông Lê-văn-Châu có ý muốn cống đồng luận giải, cái vấn-đề « bất tiếu » của nhà C..., đọc rồi muốn bỏ qua cho rằng: ai làm dữ nấy lo song lương làm giục thúc: Phải nói « thâm tưởng mồi nhỏ trên hoàng vũ, có vụng mới có khéo, có ở mới có hay, nên tôi xin chưtôn chớ khá nặng lòng, đừng quảng rất tai cho tôi trần tỏ vài đều tây theo tri siển, vì có câu: « Vi thiện tối lạc, dẫu làm, cùng nói, điều thích hợp lương tâm thì tuổ vậy.

Đoàn cho cậu hương C..., có tánh bạo ngược chẳ: phụ tiếu người khuất bóng lúc người còn u-ơ, nên mẹ góa khó bề giáo-huấn, đến lớn, dẫu có học, thì cũng cho có vời đời, chớ cón tri não đã thâm nhiễm điều bạc ác, nên có câu « dưỡng nam bất giáo, bất như dưỡng lư » (có con trai không dạy cũng như nuôi con lừa vậy) — phải chi ông Chánh bổi cụ ở gần bên vậy chớ cha mẹ tên C...., đãi ông-bà tên C., bao nhiêu, mà nay con bất hiếu đường ấy? Nếu cha hiền con nghịch có thương hại ra !..., hay là tên C..., uống ăn quá độ, nên ra cớ lạc? Lại tên C..., có dùng tàu: Tiếng trị kỳ gia, bấu trị kỳ quốc, thế thì tên C..., nầy hoành hành trong thôn ấp lắm sao? Nên quen dùng câu ấy?

Đây tôi xin thuật sơ, tích: Có hai vợ chồng gả bất tiếu kia, đãi mẹ dường tôi mọi, cho ăn ngủ dưới nhà bếp, còn vợ chồng ăn mâm cao cỗ đầy, cầu tín, lâu sau, ngày nọ trời thiên thiên tối đã sắp nhà, vợ chồng cả hai, còn mẹ ở dưới nhà bếp khốt nạng

Ấy đó đời xưa trả báo còn chẳng, chớ còn đời nay báo oán một gây nhân tiền. — Nếu quả thật tên C..., có lòng bạc ác, chẳng đền bù thấp-ngoạt, cũng đoái nghĩa tam-niên, không giữ đạ thảo hiền, dẫu nhiều bạc lắm tiền, thì chúng đều xa lánh, nó ở với cha trời, mẹ biển, còn chưa ra gì, huống chi với ai, ngày nay miệng người thân oán, không tăng, cũng mạt, không thì cũng thác cho kết đời; chẳng bằn là có học thức cùng không, kia như Quan cón biết đến đến kiếm mối đan ma sớm chiều dưỡng nuôi. Rài cón biết tế tiên-nhân, ấy loài cầm thú muốn phần đang khen, cón con người linh hơn vạn vật, mà thua khiếm thì có hổ với non sông, có thẹn cùng cầm thú ư ?! Xin khuyên ai có lỗi đạo tình thảm rằng ăn năn, may ra có giảm bớt chút nào kẻo bách niên di xú.

NGUYỄN-NGỌC-KIM

⁂

Tái bút: Thưa cùng chư tôn, tôi tuy chưa đâm bì người đại hiếu, nhưng cũng rèn tánh thảo thảo ít chiều; vì đều tôi thấy tỏ ra đây là đều tôi đã xét lấy mình, và tôi chẳng phải người nho phong gia đạo cũ, song tôi gượng lòng thuật lại một vài câu, xin chư-tôn miễn nghị.

SÍT-VÀNG.

Tái bút: Thưa cùng chư tôn, tôi tuy chưa đâm bì người đại hiếu, nhưng cũng rèn tánh thảo thảo ít chiều; vì đều tôi thấy tỏ ra đây là đều tôi đã xét lấy mình, và tôi chẳng phải người nho phong gia đạo cũ, song tôi gượng lòng thuật lại một vài câu, xin chư-tôn miễn nghị.

SÍT-VÀNG.

⁂

Kế M. Nguyễn-đư Hoài tiếp

Một bài, như vậy nữa

Xin phép cùng thân nhơn giả quyến và chư tôn đương hiện diện tại đây, là chỗ mộ quan Huyện hàm đương kiêm Cai-tổng Bảo-thành, tên chữ là Đắc-Nhơn ho Nguyễn:

Quan Huyện Nguyễn nầy con một ông Tổng cũng trong lổng Bảo-thành, lúc Lịnh Tiên công tạ thế, thì người mới gia quan, chịu thiếu có với nhà đã không phả hào, một mình thế canh thế học, trong gia đạo mẹ già em đại, lúc đó quan Huyện mới mình đỡm đương, mới vào làm việc địa hạt là năm 1885 sau qua năm 1893 ra làm hội-đồng địa hạt. Vì năm 1892 tôi đặt lại tổng chánh tỉnh nầy cùng quan Huyện đều nhìn một họ, đàng là anh em họ hàng mật đàng là bạn chí giao cùng lịnh đệ, là ông Đốc học Ng-khắc-Huề, cho nên đem tôi về ở gần gũi mà bao học:

Bởi có nghĩa ý thân nên đãi nhau hết tình tộc loại, coi tôi như em út ruột rà, thân cận cùng nhau hơn hai nhơn, cội-đức, đề cái dấu chưng nơ tổng Bảo-thành, cho anh em chúng tôi bước theo. Nên qua năm 1899 anh em chúng tôi đồng mộ chí, đều ra chịu dự cử-cai Pao-tổng, noi nghiệp Cơ-cân của bác tiên nhơn gây dựng. Từ khi đất cử đến nay gần trót 24 năm, anh em cứ một lòng lo gánh-vác, sửa sang trong tổng, nên mỗi việc gì, đều cùng nhau tương y, tương ý.

Anh em ở với nhau như bác nước đầy, không có một mảy gì khuất nhau, không có một ngày giờ nào quên nhau. Chuyện đời trước sao, sau cũng vậy. Nhơn tâm như rứa Ấn ở được như vậy, tưởng trời không lẽ phụ bạn hào-tâm, mà có lẽ trời còn phò hộ cho anh em chúng tôi được an hưởng lâu dài nơi chốn xuân đài mà tạo thêm thời thế mải ra nữa. Chẳng dè đâu quan Huyện tôi mới được có 65 tuổi dư, mà trời đã vội đòi về chầu gấp. Tuy vậy mà nhà ngài phước đức đã gồm nhiều, vì là đến tuổi nầy, mà ông bà được song thọ.

Con cháu đầy đoàn, con trai đã có phần danh, lại có một chàu đích-tôn mới thi đậu Tử-Tài. Nghỉ phước đức như vậy cũng đủ anh vinh; nhưng hòn thay ông Tạo-Vật! Sao cho lại chẳng bàn cấp phương tiện cho người còn đương giữa cuộc mà đành dứt nợ trần, khiến để lại những đều tâm-đức trong tổng Bảo Thành, người nào mà không tiếc, ai lại chẳng thương.

Vì vậy, hôm nay tôi đến trước mộ nầy, trước là vì bổn phận của tôi, sau nữa là thay mặt cho hương-chức tân cựu trong tổng tôi mà đưa quan Huyện về nơi Tiên-Cảnh.

Quan Huyện ôi! Vậy thì chúng tôi xin chúc cho ngài sanh thuận tử an, về cõi tiu-diu khoái-lạc; và lại xin ngài linh thiêng về phò hộ trong tổng cho được an-ổn, dẫu đã thiên-hạ Thái-bình, an theo thời thế.

Bastre, le 2 janvier 1922
Phó-Tổng Bảo-Thành
MAI-THÀNH-CẦN
Tổng Khắc.

⁂

Kế M. Nguyễn-đư Hoài tiếp

Một bài, như vậy nữa

Xin phép cùng thân nhơn giả quyến và chư tôn đương hiện diện tại đây, là chỗ mộ quan Huyện hàm đương kiêm Cai-tổng Bảo-thành, tên chữ là Đắc-Nhơn ho Nguyễn:

Quan Huyện Nguyễn nầy con một ông Tổng cũng trong lổng Bảo-thành, lúc Lịnh Tiên công tạ thế, thì người mới gia quan, chịu thiếu có với nhà đã không phả hào, một mình thế canh thế học, trong gia đạo mẹ già em đại, lúc đó quan Huyện mới mình đỡm đương, mới vào làm việc địa hạt là năm 1885 sau qua năm 1893 ra làm hội-đồng địa hạt. Vì năm 1892 tôi đặt lại tổng chánh tỉnh nầy cùng quan Huyện đều nhìn một họ, đàng là anh em họ hàng mật đàng là bạn chí giao cùng lịnh đệ, là ông Đốc học Ng-khắc-Huề, cho nên đem tôi về ở gần gũi mà bao học:

Bởi có nghĩa ý thân nên đãi nhau hết tình tộc loại, coi tôi như em út ruột rà, thân cận cùng nhau hơn hai

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG
(Rizeries d'Extrême-Orient)
Hội nặt danh vốn hùn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tài sở
Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON
CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA
MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THÊ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO
Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*
Phòng việc: ở lại đường Belgique, môn bài số 15.
CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là đồng độ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nào hút thuốc hiệu **Trái-Đất**.

mươi năm trời, ăn ở vui vầy một cửa, hưởng lộc nước một thói vào ra cỏ nhau, lui tới cây nhau, dạy các con của anh đất tôi như chu ruột; ở-như vậy không đều gì chích mích, vẳng thói nhắc gấp thời mằng, trước sao sau vậy. Từ ngày anh em gặp nhau thì anh em làm Ký-lục nơi Trường-bố, sau ra chịu cử Cai-đồng rồi, thường ngày giữ việc ban quan đi nơm vô đi, không tác nào quên tôi, bỗi hụng anh như vậy, nên tôi vi anh cũng là niềm ruột cết. ở đời tương y tương ỷ, tính đồng ý hiệp.

Trường rằng trời còn phò hộ cho kẻ hiền tâm cho anh còn sống thêm nhiều tuổi.

Cho nên lúc anh đau, em cũng trông đau chẳng để chây, nên lo mà không sợ, không có để đâu, mạng cũng anh thế nầy, mới lâm đau mà bỏ mạng.

Bến nay đưa anh vào chốn nầy, là chỗ anh nằm an muôn thuở. Nghĩ đến tình anh em khôn ngăn lự thâm ! !

Trường từ rày có nhớ anh vào đây mà viếng, thì là mồ không cỏ lạnh ! Ve kêu thảm để ngâm sầu ! Một gò cỏ trũng con thấy tâm đang anh đâu nào ! Thôi mạng đi chi thôi ! Anh về chín suối là nơi thát vẻ,một chỗ chôn tịu đi khoái lắt.

Em còn đây ngó lại gia tình của anh còn một bầy chán dại, mai sau rồi biết ai dạy dỗ cho đến tuổi trưởng thành, đặng phòng kế nghiệp cho anh mà giữ thói nhà phong hậu.

Vậy em vại hồn anh về phò-hộ trẻ chàu lớp nhỏ sau tấn lên được thành thân như lớp lớn bây giờ, thì anh ngậm cười nơi chín suối, tiếng còn thơm lây.

* *

Rốt bài, M. Hoài còn một câu kết như vầy :

« *Anh thác buồn nào, hơn mấy chàu sau đều nhỏ dại,*

« *Dàu hiền được thế, như con Đàm thiệt thầy mầng khen* ».

* *

Còn bài của M. Lê-hoàng-Mưu thay mặt cho Lương-hữu Bếntre ở Saigon và bài của M. Chương thế mặt cho M. Huỳnh long-Hương, Đốc-phủ ở Bạcliêu, nhưng bởi thiếu chỗ, xin để lại ngày mai, đem vào cột thứ ba, đăng tiếp.

L. T. T. V.

Võ-tuyển điện

Paris, ngày 21 Décembre 1922.
(Tin nầy ngày 27 Décembre mới đến Saigon)

Xứ Bắc-hồ-nhơ

Ông Woyuelchouski được cử làm đốc giám-quốc xứ Bắc-hồ-nhơ.

Ngày 26 Décembre 1922.

Nhà bằng Thiệt-nghiệp

Bàn ấy-viên tài-chánh đã khởi sự xét đặt thảo đăng tiền bồi-thường giặc quyện phá mà cứu cấp nhà bằng Thiệt-nghiệp.

Thuyện-chuyển

Ở bộ Thuộc-địa được lập một cuộc thuyện chuyển các quan đại hiến thuộc bộ ấy.

Ông Outrey

Ông Outrey đã phúc bẩm về ấy thảo luận cho phép xử Đông-pháp bắc phần thu nhi trong số quốc-trái 90 triệu quan mà luật ngày 26 Décembre 1912 đã cho mở ra, và xin đăng tiền ấy mà nối thêm khúc đường xe lửa Hanoi-Namquan, đường Vinh Đ'ngha, cất ga tại Saigon và tại Haiphong, cất nhà trường quốc-học ở Huế và cất sở Võ-tuyến điện Saigon.

Bordeaux, ngày 27 Décembre 1922.

Tòa Nội-các

Hôm thứ ba, tòa nội-các nhóm, ông Poincaré to cho các quan Thượng hay hiện-tình chánh-sách ngoại-giao.

Quan Nguyên-soái thủy-sư Dumesnil quản đốc đạo binh thủy ở phương đông được thăng đại nguyên-soái thế cho ông Lacaze đến kỳ lưu hậu.

Thiếu nhà ở

Mới tập một bản ấy-viên ra-cứu cách thế làm cho cuộc cất nhà được giản tiện để cho dân khỏi sự thiếu nhà ở.

Tàn tật vì chiến-trận

Phòng chúng-nghị duyệt y một đạo dự thảo luật để dành chỗ cho mười hai muôn người bị tàn tật vì chiến-trận.

Nhà bằng Thiệt-nghiệp

Bàn ấy-viên tài-chánh ở phòng tâo-nghị có nghe đọc phúc bẩm của ông Jeanneney về sự cứu cấp nhà bằng Thiệt-nghiệp. Hôm chiều thứ tư bàn ấy-viên đã hội ý ông Poincaré và ông Lasteyrie rồi, cho nên phòng tâo-nghị có thì quyết định trước ngày 31 Décembre, rồi làm giao kết cùng chánh-phủ Trung-hoa.

Tù giặc

Bốn người tù giặc A-lo-mang thả ra nay đã đến thành Manheim rồi.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Một thầy dệt trường Tây bị ăn cướp

SAIGON.— Quan Chưởng-lý có tiếp được đây thép cho hay rằng thầy dệt-trường Massaui bị ăn trộm vào lấy 250 đồng, bạc một cắc sáng Browaing và 25 cái bì thuốc-đan. Vụ nầy còn đang tra xét.

Xe-máy mất

M. C.... linh Sen-đá có vào đơn thưa rằng bị mất một cái xe-máy «Wonders».

Ăn cắp thì ở tù

Tên Trần-văn-T... ở đường Mosceaux bị giải qua Biên-lý vì tội ăn-cắp 20 đồng bạc của chủ nó là M. R... làm việc tại hãng l'Est Asiatique.

Xe-hơi đụng xe-kéo

Ở góc đường Chaignean và Lefèbvre hôm kia có cái xe-hơi không biết số đụng nhằm cái xe-kéo 2057, tên kéo xe khai rằng nó biết tên sở-phơ.

Sự rủi ro

Nghe nói hồi hôm qua ở nhà máy xay gạo ở đàn cầu Kiệu có một tên cu-li nọ đang làm bị rủi ro sao đó, chưa hiểu, cho đến phải bị bịnh chở đến nhà thương.

Xin Nhà-nước hãy lấy cái luật buộc về sự rủi ro trong công việc làm cho dân công nhờ phước.

Xe-hơi đụng

TANAN. — Ở đường quan lớn số 16 hôm 31 Décembre cái xe-hơi C. 1528 của tên Trần-văn-Liêm làm chủ, tên Ngô-tân-Ly làm sở-phơ, đụng tai cây số 33.800 một đứa nhỏ 13 tuổi. Đứa ấy bịnh nặng hồi chở nó đến nhà thương tại linh thì nó bất tỉnh nhân sự.

Theo lời chứng có khai thì sự rủi ro nầy gây ra bởi tên sở-phơ.

Vụ nầy còn đang tra xét.

Ăn trộm

GIADINH.—Trong đêm 28 rạng mặt 29 tây M. Jean D... làm máy ở Binh-lợi-xã đang ngủ lối 3 giờ khuya nghe có tiếng người đi, liền thức dậy, lóc ấy thấy có một người chạy. Ông rượt theo không kịp, nhưng chạy ra tới đường lộ thì thấy cái hoa-li mở bét ra, còn bạc tiền và vàng bạc trong đó mất hết.

Mo

Con xi 12 tuổi tên Chi rắn-mắt trèo mo lên gây tay cho vào nhà thương bị rịch, không cắt cẳng là may.

Xe-hơi

TANAN. — Gần Binh-ảnh một thì có cái xe-hơi đưa N° 1528 chạy vô ý nên chạm nhằm tên Sg.-V.-Mão 13 tuổi, nó nơi có mấu ra linh lăng liền chở vào nhà thương Tanan quan tây cho thuốc, nghe hồi đang bịnh chịu lành 80 đồng thang thuốc nên nuôi, ba bữa cho chủ Chauffeur, tôn chưn sau đừng chạy mau nên mang hại, sớm đưa nhỏ sau chết sống sẽ đăng thêm cho khán quanường lắm.

Mám tôm

Ngày 28 tới đây tại chợ Tacan, có người đưa-ba vợ của tên Coolie nhà đây thép, bán mám tôm, sao mà cả chợ ăn vào người thì mửa ra ra làm cho hơi 2, 3 chụt mang phải vô nhà thương cầu cứu, may có quan thầy bốm cho mửa, và mấy thầy sáng sóc, tuy dữ vậy chớ không sao

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP
Hiệu : **DE DION BOUTON**
XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM
Hạ giá rất nhiều
HÃY HỎI GIÁ MỚI NƠI NHÀ
Berthet - Charrière & Cie
68, Boulevard Charner—SAIGON
ĐẠI LÝ

Ngày 4 Janvier 1923

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Bốm mai
Nhà nước	77 15
Ngân hàng Đông-Pháp	7 25
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7 25
Ngân hàng Chartered	7 25
Nhà ấn Comptoir de la Banque Industrielle de Chine	7 25

Quốc trái Đông-pháp... 68$50

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 3 Janvier 1923

7% lợi 5%	92	05	7% lợi 5%	1920	88	65
7% lợi 5%	1922	76	70	7% lợi 5%	1920	88	65
7% lợi 5%	1922	68	65				

MỸ CỐC

Giá bán chỉ đến nhà máy Chaplin bao trả lại ở mặt trên xe ô

Thường	4.70 và 4.80
Đồng	4.85 4.90
Mỏi-nhẹn	4.90 5.10
Sa-tinh	5.00 5.10
Vo-vanh	4.30 4.40
Giá thường thường	4.74 4.80

Giá vàng của Hãng SIM-QUẢNG-HƯNG mỗi lượng là 48 $ 40.

* *

Tàu sẽ tới

Chiếc *Manche* ở Singapore sẽ tới, ngày 5 Janvier 6 giờ.

Chiếc *Orénoque* ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon ngày 5 Janvier.

Chiếc *Amiral Pony* ở Marseille sẽ tới lối 11 Janvier.

Chiếc *Angkor* ở Marseille sẽ tới, ngày 10 Janvier.

Tàu sẽ đi

Chiếc *Aurigny* bữa nay chạy đi Marseille.

Tàu Lục-Tỉnh

Chạy đi Namvian Đề-thiên

Mékong bữa thứ năm, 4 Janvier 9 giờ tối.

Chạy đi Namvian Lão

Blanchet bữa thứ, 6 *Janvier* 9 giờ tối.

Chạy đi Lục-Tỉnh

Chiếc *Khmer* bữa thứ sáu, 5 Janvier.

Chạy đi Vũng-tàu Baria

Chiếc *Khmer Annam* chạy bữa thứ bai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu, 8 giờ, bữa thứ bảy 12 giờ.

Pensionnat
HUYNH-CÔNG-PHÁT
19-33, Boulevard Kitchener, SAIGON
Nghỉ lễ tết Annam

Ngày bãi trường : Chúa nhựt 28 Janvier 1923, ngày 12 tháng chạp Annam.

Ngày tựu trường : 7 giờ sớm mai ngày thứ sáu 2 Mars 1923, nhằm ngày rằm tháng giêng Annam.

Nota : Trường có lập lớp 1re année (cycle complémentaire), đạy từ ngày 15 Août 1922.

Học trò cũ, xin nhớ tựu cho đúng ngày.

Học trò mới, xin gởi thơ dặn cho trước.

• PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU •
Hôtel de France
Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-THIỆT
157, Rue Catinat — SAIGON
PHÒNG MÁT MẺ, THANH TỊNH
PHÒNG TẮM SẠCH SẺ
CÓ DOUCHE
GIÁ RẺ

Đồ tết

LỄ SANH-NHỰT VÀ NĂM MỚI

Nếu quí vị muốn tết đi bằng một vật gì cho đẹp, thì hãy tới viếng nơi *người kế nghiệp tiệm* BÁNH-MỨT LABIGANG *159, đường Catinat.*

Theo kỳ tàu *Paul-Lepat* gởi qua nhiều thứ nhơ : Bôn-bon, Bôn-bon hột hạnh đào mãn hướng và màu xám, đồ ngâm chơi man tan, Bánh trái cây, Bánh hột hạnh đào, So-co-la các hiệu nhứt, trái cây rim đường, ma-rông ăo đường thượng phẩm.

Hộp đựng bon-bon rất quí và đồ chơi đã kiểu. Bập-bê Kelly.

Kỳ sơ ii giá :

Bôn-bon thiệt ngon từ 4 đồng, 5 đồng 6 đồng một ki-lô.

Bôn-bon hột hạng đào hướng, xám 6 đồng một ki-lô.

Sô-cô-la nhiều thứ, từ thứ 6 đồng một ki-lô.

Ma-rông ăo đường, trái cây rim đường, 7 đồng một ki-lô.

Đồ ngâm kiểu xảo 6 đồng một ki-lô.

Giá rẻ. Chịu gởi đi Lục-Tỉnh. Mỗi ngày chúa nhựt : Bánh mặn, bánh bản nguyệt có bơ, bánh chả thịt nhỏ, mọi thứ bánh ngọt đặc thì làm được, bánh ngọt nhiều thứ khác nhau.

Bánh mặn. Bánh uống nước theo đám, tiệc, cưới hỏi vân vân.

Y-KHOA TẤN-SĨ H. BIGO
Cựu Lương-y nhà thương Saint-Joseph TẠI PARIS
Cựu chánh-đốc quản lý nhà thương Nam-kỳ
CHUYÊN NGHỀ TRỊ BỊNH :
CÒN MẮT, LỖ MŨI, YẾT HẦU (họng), LỖ TAI
Cùng các chứng bịnh con nít
Xin nhắc cho chư quí vị nhớ rằng mỗi ngày, ngài có coi mạch tại phòng văn của ngài ở *đường Filippini, số 37 Saigon*, sớm mai từ 11 giờ chí 12, chiều từ 3 giờ chí 6 giờ.
Còn đường đường ngành của ngài ở tại Cholon số 225 đường Thủy-binh, ngài coi mạch sớm mai từ 8 giờ chí 10 giờ mà thôi.
Trong việc coi mạch của ngài nhiều thứ máy mốc.
Ngài làm việc với một thầy Điều dưỡng có bằng cấp ở tại nhà thương Nam-kỳ.

LỜI RAO

Tại Long-hải mới cất cái nhà cho mướn, gần villa Bellevue, nhà cao cẩu 3 căng, ở dưới thì để xe-hơi và bồi. Trong nhà đủ đồ dùng, giường nệm, văn, ghế, ly, chén, đĩa tây và annam, khăn bàn, văn vân đủ hết.

Có đèn bougies, đèn carbure và đèn dầu lửa đủ thứ, người mướn phải sắm bougies và carbure, chỉ cho mướn sẽ chịu đèn lửa và cất đặng cho người mướn nhà nấu ăn tự ý mình.

Giá mướn : 5 ngày đầu mỗi ngày 4$00.
25 ngày kể mỗi ngày 3.00.
Còn như trọn tháng thì 90.00.

Ai muốn mướn hoặc đến Long-hải bồi người giữ nhà, hoặc đánh dấy thép trước cho M. Pierre TIỀN, *Baria.*

BÙI-QUANG-NHO
BÉNTRE
Bốn hiệu có trừ bán đã ba năm nay vẫn mang cùng các bàng Chân-thực Bắc-kỳ chế tạc kêu là Tulle Tonkinois, rộng khổ trăng tốt lắm mới cây dài 20m,40, ngan 0m,50 giá có ba hạng khác nhau từ 4$,60 5$,60 và 6 đồng ; có bán vải trăng may nóc bề khổ 0m,90 mỗi mètre 0 $ 35 . Mùa nầy là mùa muỗi ai muốn khỏi hành truyền nhiễm vì muỗi cắng, hãy nhìn xài vô lối đã may mặt cái mùng cho khỏi muỗi-cắng. Bốn hiệu cũng có trừ bán cáng viết máy cua người Bắc-kỳ làm giống như cáng viết bên tây lại, mỗi chục (12) là một cái, như mua nhiều về bán thì mỗi chục (12) là tám chiêm. Có trừ nhiều thứ hàng bắc và hàng tàu nhuộm tại Bêntre như ai muốn mua thì bốn hiệu sẽ gởi contre-remboursement tới nơi chàng sai.Xin chiếu cố.
Tài chính có bán hàng khăn mều cây từ 19 tới 20 thước giá 14$50.

THỨ LÂU NĂM VÀ HIỆU NGHIỆM HƠN HẾT
THUỐC THỤC PEYRARD
Ở D'ALGER

đã trừ bịnh ĐAU-LẬU ĐI-TINH và các chứng bịnh ĐƯỜNG TIỂU LẬU NẶM hay là MỚI.
TRONG
231 TÊN Á-RẬP TRỊ LÀNH HẾT 232
(Do theo tờ phúc của các lương-y ở ALGER)
Hãng chính : SPÉCIALITÉS PEYRARD
46, Rue de Grenelle PARIS

Bùi-quang-Nho
BENTRE
Bốn hiệu có trừ bán vải may mùng của hiệu Chân-Thầy ở Hanoi. Vải nầy mới chế kiểu mới, đã rộng khổ lại có thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, bên là Tulle Tonkinois, bề dài 20m 40, ngang 0m60. Bốn hiệu có bán vải trắng Batiste để làm nóc mùng và may áo mặt bề khổ 0m90 giá mètre 0$40.Như ai muốn may mặt cái mùng dài 2m00, ngang 1m00 chiều cao 0m60, thì mua một cây vải nầy và cuốn vải Batiste thì đủ, vải mùng ấy có ba hạng 0$60, 1$00, và 1$20 tiền sắm khác nhau. Bốn hiệu cũng có trừ giấy và đồ rằng nhiều hiệu ở Hanoi gởi tại, giấy ba giá từ 2$20 tới 4$00, bottines đen và vàng hoặc hai màu từ 12$00 tới 14$00 và dép (Sandales) quoai đỏ và quoai nâng giá 1$00 mua từ năm đôi sắp lên được remise 5 % ai có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-bang chiếu cố, chớ bam giá rẻ hơn vì có nhiều người mất giấy ba đa lăng bọ xem giấy đa trắng ra đa tăng. Ít ngày bổ xem lại đa mới hay, hiệu thì đâm cam đang không có thứ ấy.
Bốn hiệu cũng có bán các thứ hàng tàu nhuộm tại Bêntre và những hàng Bắc chính thứ, như lãnh rằng may áo ; văn vân.....
BÙI-QUANG-NHO
Bêntre

PHÒNG QUAN THẦY NHỔ RĂNG VÀ TRỒNG RĂNG
VICTOR B. DEJEAN
5, Rue Blancsubé, Saigon
Ai muốn nhổ răng và trồng răng cho êm ái không đau đớn nhứt nhối thì xin đến tiệm quan lương-y VICTOR B. DEJEAN, có bằng cấp lấn sĩ về khoa nhổ răng trường thương đang Huế-kỳ và thầy nhổ răng ở trường thương đẳng y-khoa ở Paris. Phòng nhổ răng ở đường Blancsubé miền hai 5 Saigon.

Ai muốn MUA SỈ *(EN GROS)* những hàng TƠ, LỤA BẮC-KỲ, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.
Maison Tonkinoise
ĐÔNG - THINH
4, Rue de la Soie Hanoi
Thời sẽ được lời nhiều
Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm Đông-thịnh ký cũng trả lời tử tế.

RƯỢU CÔ-NHẮC HIỆU
DEJEAN
NGON THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT

Ai cũng ưa uống Rượu Cô nhắc hiệu
« DEJEAN »
vì nó đã ngon mà giá lại rẻ.
Sau khi bữa cơm nên dùng một ly nhỏ
Có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

廣東二天堂大藥房
NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
● 38, rue de Canton — à CHOLON
Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.
Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations en substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications les notices au dos étiquettes. Enfin, elles sont au titre bon état de conservation.
Sao lục tờ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :
Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoa. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo cho kỉ đến hay là coi theo nhãn hiệu đã nói đến là được, của tiệm tôi đã lấy chứng rồi.

DẦU ĐẬU KHẤU
Tại nhà thuốc Nhị-Thiên Đường, Ông Lương-y Vi Tế-Sanh bào chế ra, ở tại Quảng-Đông Tănh Thành đường Đại-sản.
Thứ dầu nầy bào chế bằng thứ hột đậu khấu, rất nên công tinh lắm.
Trị các chứng kỉ ra sau nầy nên hiệu nghiệm.
Lão ấu nam nữ, có đờm có phong hoặc mao cảm phong sương, nóng lạng sổ mũi nhức đầu đau bụng, có khô miệng đắng, hoặc nhức mình nhức mỏi, đau gân cốt, cùng là ghẻ ngứa, sưng mình sưng mẩy, hoặc là kinh phong thì hãy dùng thứ dầu nầy, trong uống, ngoài thoa thì hết liền.
CÁCH DÙNG : thoa mũi tâm, lỗ mũi, màng tang, lại rùng, sau lưng, chỗ nào có bịnh thì thoa chỗ đó, và người lớn uống 10 giọt, con nít uống 5 giọt đúng nước trà mà uống.
Liệt-vị có mua thì hãy nhìn cho rõ nhãn Ông-Phật, hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mới phải là đúng thiệt, kẻo lầm thứ giả.
Giá : mỗi ve nhỏ 0 $ 10, ve lớn 0 $ 40

ĂN UỐNG CHẬM TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỨ TÁ
BỊNH TRÁI KÉ
NHỨT ĐẦU ĐÔNG
Nước suối **SAINT GALMIER**
Mội **BADOIT**
LÀ MỘT THỨ NƯỚC HƯỞT SANH ĐƯỜNG TIỂU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG
HÃNG TRỮ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY NẶC DANH *POINSARD & VEYRET*
(Comptoirs d'Extrême-Orient)
BỊNH MẮT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỎI MÊN MÀ LÂU LẠI SỨC
TÊ TẬN VÀ BỌNG BÓNG
ĐAU MÌNH NHỨT GÂN CỐT

PHÀI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KÊ NGHỀ Ở CHỢ ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát mới. — SAIGON

Tiệm "thuốc nầy" đứng bực nhứt 18 lần năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhà chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, văn là sư-phạm bào-chế xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trung theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều xem xét.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bán hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng nệ khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không dem thứ thuốc khác mà đổi thế vậy.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiều hiểu đái sĩ;

Vì thuốc tinh tốn, mỗi lần thuốc bán tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thật giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các mâm nhỏ rót của nhà-to bằng thiếc, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhân ở lại đường Catinat*
môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông dời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các trong-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Cuộc Hội-chợ năm nay

Tàu *Orénoque* lấy neo tại Sàigon, ngày 13 Décembre 1922 8 giờ ban mai, có chở các phái-viên Nam-kỳ ra dự hội chợ Hanoi. M.M. Bê-quang-Trứ, Đốc-phủ-sứ, Nguyễn-hiệp-Hòa, Phụng, Lân, Phạm-quang-Nghiêm, Điền, Đông; tới 6 giờ sáng, ngày 17 Décembre ghé cập cảu Haiphong, thì có ông Nguyễn-hữu Thu và các ông lương-gia thương-gia hảo hộ xuống tiếp rước chúng tôi một cách rất hậu, mời về nhà để đồ đạt và nghỉ ngơi; 7 giờ sáng ông Ng.-hữu-Thu có dãi chúng tôi một tiệc chè; đến 8 giờ có 3 cái ô-tô sẵn để rước chúng tôi dạo xem châu-thành Haiphong rồi chạy thẳng ra Đầu-sơn là chỗ phong-cảnh rất đẹp, chẳng khác chi cảnh Vũng-tàu Nam-kỳ ta vậy. Trên chót núi có nhiều nhà xinh tốt để các quan ra dưỡng sinh khi trong lúc mùa hè. Lúc nầy lại xứ Bắc khí trời lạnh lẽo quá; khi chúng tôi ra đến Đầu-sơn rồi có nhiều ông không quen lạnh nên rung lập-cập.

Ông Thu cũng mời chúng tôi đi xem Vịnh Hà-Long (baie d'Along), là một nơi thắng cảnh đệ nhứt trong cõi Đông-pháp nầy. Chúng tôi lấy làm tiếc hết sức mà không vưng lời ông đặng, là vì ngày giờ rấp đến, phần thì mùa nầy nơi Vịnh Hà-Long khí trời còn lạnh-lẽo lắm.

Đến 11 giờ ông Thu và các đứng thương-gia Haiphong có đãi chúng tôi một tiệc rất hậu tại *Hôtel d'Europe*. Đến tuần rượu Champagne, M. Thu đứng dậy chúc mừng chúng tôi mới đến nơi đất Bắc đặng bình an quới thể và cám ơn Nhà-nước Bảo-hộ có lòng khai hóa cho nhân dân ta, nên mới bày hội-chợ nầy làm cho 3 kỳ mỗi năm đều đặng tới lui gặp gỡ nhau rất là liên lạc, ông Đốc-phủ Trứ đứng dậy thay mặt cho phái viên Nam-kỳ để ít lời cảm tạ Nhà nước Đại-pháp có lòng chiếu cố mở mang cho cõi Đông-pháp và ông Thu với các ông có mặt tại tiệc.

Chúng tôi có viếng sở công-nghệ làm chỉ (filature) và sở sửa tàu của ông Tận, thiệt là mỗi mỗi đều sắp có thứ lớp lắm. Nào là máy tiện, may khoan lỗ đúc chơn vịt tàu văn vân tất cả xem rarất đẹp, xem công-nghệ của đồng-bào Bắc rồi nghành lại Nam mình rất buồn. Hiện bây giờ tại Nam-kỳ ta chỉ có một vài ông có lập hãng nầy hãng nọ là một nhà kỹ-nghệ nhứt của đồng-bào Nam ta đó thôi; côn bao nhiêu thì chuyên nghề ruộng rẫy; cũng có lắm kẻ có tư lớn ở không mà ăn chơi mất giờ rồi, ông Thu và các quí vị thương-gia Haiphong đều đến gare đưa chúng tôi ra xe hỏa lên Hanôi, một cách rất thân ái. Chúng tôi rất thâm cảm cái tình liên lạc của các ông ấy vậy.

Đến 5 giờ chiều, chúng tôi tới Hanôi; việc hành trình không có sự chi lạ; chỉ có đi ngang qua một cây cầu bề dài chừng 1.700 thước Langsa kêu là cầu *Doumer*. Khi mới bước xuống gare, thình lình chúng tôi gặp 1° — Ông Nguyễn-Đắc là chủ tiệm Đào-huống-Mai ở Saigon. 2° — Ông Phạm-văn-An là thân-tá sở thương-chánh ra rước. Hai ông nầy chỉ quan biết với chúng tôi lâu rồi. Ngày nay đó chúng tâu *Orénoque* đến chắc có phái-viên Nam kỳ ra hội chợ, nên đềlòng đi tìm cho gặp.- Nỗi mừng biết lấy chi cân! Anh em chuyện vãng nhau hồi lâu, thì hai ông hết lòng lo lắng kiếm nơi khách-sạng cho chúng tôi an nghỉ, vì đang lúc hội chợ không đâu có phòng dư. Đến bữa 19 Décembre, ông Đắc có đem hai cái ô-tô lại khách-sạng mà rước chúng tôi đi dạo châu-thành Hanôi và xem các chùa cổ tích: Như là chùa quan thánh Đông-đen, chùa một Cột và lò bác Hộp-thanh thuộc về lỉnh Hà-đông, cách Hanôi độ chừng 7 kilomètres. Thật là một sở công nghệ rất đẹp và đáng để làm gương cho nhà ta vậy

(Mai tiếp)

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỪ SÁU*

In rồi, từ hay còn tiếp

TIỆM NÀO ĐÂU? 同

KÍA TIỆM **ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE**

HIỆU : TRẦN-DANG ở đường d'Espagne số nhà 148,

ngang chợ mới SAIGON

Thì có bán đồ hộp, các thứ rượu tây thượng hạng và dầu thơm nhứt hạng v.v. giá rẻ hơn hết, chẳng có tiệm nào bằng. Chủ tiệm bất chiếu-biên đã-sĩ, buôn bán chưn chất đáng cho quí đang, quí bà tin cậy.

Chư quí ông Lục-châu muốn cần dùng món chi cứ viết thư ngay cho tiệm mà thì tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lập tức chẳng hề để trễ.

Chủ-nhân cần-khải.

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quới-vị đặng tường:

Tiệm QUẢNG-HẠP ở tại ngã ba đường Schrodder và Amiral-Courbet, ngang chợ mới Saigon, nay đã dời lại tại đường d'Espagne, môn bài số 178, 180 và 182, trước chợ mới Saigon. Tiệm mở ra rộng rãi mát mẻ, bán đồ thứ rượu và vật thực Langsa, cách làm rất sạch sẽ mà lại tính giá rẻ.

Còn trên lầu thì có dọn phòng ngủ cũng theo cách Langsa, phòng rộng rãi mát mẻ, đồ đạt tinh khiết, có đèn khí và quạt máy, lại có nhà tắm và cầu tiêu riêng trên lầu.

Xin chư quí vị có dịp nhân du hãy ghé lại tiệm tôi dùng cơm và nghỉ ngơi chơi cho biết, thì tôi rất cảm tình quới-vị không cùng.

QUẢNG-HẠP Cẩn thỉnh,

Lê-văn-Bền

ĐÓNG GIÀY VÀ BÁN NÓN

HIỆU : « PHÚ - TOÀN »

17-19, rue Amiral Courbet

SAIGON

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

Opérateurs sortant des ters Maisons de Paris

KHÁNH-KY & Cie

THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON

Téléphone N° 410

TRAVAUX D'AMATEURS

PORTRAITS EN TOUS GENRES

Pose par tous les jours à l'atelier et domicile

PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX

Portraits demandés à l'encre de Chine sur papier Bristol

TRAVAUX D'ART

CHARBON AQUARELLE GÉLATINO

Retouches artistiques très soignées

PIPPERMINT

NÊN HỎI THỨ

GET!

là một thứ rượu bổ và tiêu. Làm bằng ĐƯỜNG TINH HẢO

La REINE des CRÈMES de MENTHE

Pha trộn nước thơm PIPPERMINT

Hàng lập hồi năm 1796

GET HUYNH-ĐỆ ở tại REVEL (ex BASTIDE)

LỜI RAO

Tôi đứng tiếp dưới nầy là Phan-thị-Thơ đàn-bà góa của Trương-lợi-Trinh (kêu là Châu-Đốc) ở tại Thủ-dầu Một, tổng Thanh-hòa Trung-nhứt, lỉnh Định-mỹ, tỉnh Long-xuyên.

Nguyên vợ chồng tôi có điền thổ và gia sản của tên chồng tôi và tôi đứng bổ. Nhưng mà có 4 đứa con 1° Trương-thị-Liêng (Kim-Liêng) 2: Trương-Quang (kêu Tài-Quang) 3· Trương-Thành (kêu Tài-Sâu) 4· Trương-Tường (kêu Tài-Xẹo) chúng nó không giữ bổn phận, lo chơi bời phá hư sự nghiệp. Vậy tôi làm lời rao nầy cho ai nấy rõ: Nếu trong bốn tên con tôi đây có thiếu nợ của ai thì nó liệu trả lấy. Vì quyền thả hộ tài sản còn về phần tôi cai quản. Nếu sau ai cho nó vay mượn bạc tiền, thì chẳng được kêu nài tôi tôi.

Thất-nhơi Phan-thị-Thơ nợ của Trương-lợi-Trinh.

LỜI RAO CẦN KÍP

Nay tôi Lâm-thị-Nhàn ở Bà-đông, hạt Trà-vinh, cho hay rằng, kể từ ngày nay, tôi đã thôi thầy Lê-văn-Tây, Phó-tổng Bình-trị-hạ, hạt Trà-vinh.

Những liên hạc ai cho thầy nầy vay thì tôi không biết tới; như ngày sau có ai thưa kiện đều chỉ thì một mình thầy Lê-văn-Tây chịu mà thôi.

Lâm-thị-Nhàn

GALERIE DES ARTS DU TONKIN

PHÙNG-VĂN-KUÂN

13, rue Paul Blancly, 13

SAIGON

Kính trình cùng quí ông quí bà đặng rõ tiệm tôi có bán đồ đồng, đồ cẩn, đồ chạm, đồ thêu, đồ tiện, sơn cunjum bằng tiếp, bàn ghế lối salon ngồi chơi cẩn và chạm làm theo kiểu kim thời rất là tinh xảo. Xin mời quí ông quí bà đến chơi ghé tiệm tôi như muốn mua hoặc đặt; thì bổn tiệm nhơn đã có đủ kiểu và hiết lòng tiếp rước.

Chủ nhân: PHÙNG-VĂN-KUÂN.

Cáo bạch

THỜI ĐÀM

Cô bé.— Cha cha cái quan lãnh cấu cô mua ở đâu mà tốt đẹp vậy, thiệt đẹp và mước quá?

Cô tư.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt sao? Đã ba năm nay có một cái hãng cấu một người Annam mình, lập ra, đặt lãnh, tốt hơn lãnh tây và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thì một cái quần bận thử coi, đã đẹp mước mà lại chắc.

Cô bé.— Đã biết vậy mà hồi tới giờ cô nó cũng chưa có nói chỗ nào bán, đặng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tây tôi mới mua cho ba bà trễ ở nhà nó đã trong hết.

Cô tư.— Như có thiệt gặp cô việc ra mua giấy xe lửa nhà đường mà sông, đi tới Châu-hào hãi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì sẽ rõ cũng đều hết.

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique Cankho (Saigon)

Nhà họa chơn-dung

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở ngang ga xe-lửa giữa Chợ-Cũ Saigon có trữ đủ các thứ thuốc của Nhị-Tân-đường (Cholon). Bán rẻ giá và có bán nhiều thứ nón thiệt tốt mà giá thiệt rẻ.

MUỐN CHO BẠN ĐỒNG MÀ:

SÁNG SỦA NHƯ BẠN NGÀY

thì hãy mua một cây đèn

HIỆU : INTENS

là đèn kiểu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 200 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại hiệu:

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

đường Espagne, số 200 (góc chợ mới)

SAIGON

TÔI BÁN SỈ

Xà-bông Cadum (1 16, 12 cụi, giá 2f70 thuốc Nam-hoàn-tử (1 cây 3 cái, 12 cây 3 đồng) mấy thứ sách, Sách, chữ Quốc-ngữ, tại tôi có, giá bán giảm sức. (Là cuốn sách đề giá bán 0f50, bán 0f25 mà thôi) Bao thơ vàng thứ thường, 1 ngàn cái 2 đồng.

Cũng bán sỉ các thứ Dép đặt, kiểu mới, và Sáo Nhựt-bổn.

Bai cai Cái-tương, cuốn thứ nhứt, giá 0f15 cuốn nhì 0f10, sách lịch-lợi chung, cuốn nhứt 0f20, cuốn nhì 0f10, mua nhiều, có giá riêng.

Có người đàn-bà, bán hàng vặt, tại đầu chợ nhỏm, (Chợ-mới Saigon) có bán đồ mấy thứ kể trên đó, lại có bán dầu Tu-Bi nữa.

Cai xin đồng-bào chiếu cố, rất trọng ơn!!!

LÊ-MAI

73 Bd. de la Somme 73

SAIGON

HÃY ĐẾN XEM NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

ở gần bên nhà hàng Continental

136-138 đường Catinat 136-138 SAIGON

Có nhiều thứ máy chụp hình mới đến nơi là: Goerz. Images, Francoville và ống dòm thiên-lý ở prismes Goerz.

Hãng trữ tại Đông-Pháp: Stéréopsides Gaumont, Stéréo-panoramiques Monobloc, Vérascopes Richard. Jumelles extra plates Bellieni 8X12 v.v.

Vest pocket Kodak ống dòm

achromatique	18	00
— rectiligne	23	90
— anastigmat 7/7	35	50

Khuôn hình nhiều kiểu tốt lắm.

Hình son-thầy vẽ bằng dầu.

Kẻ đã vẽ bằng dầu.

DƯƠNG-ĐIỀN

MARCHAND DE MEUBLES

109-111 Rue Catinat

SAIGON

Xin chư quí-ông quí-bà!

Làm người ở đời lấy danh mà sống, nghề nghiệp đều nuôi có sự nghiệp. Trước hết phải đem tài đi đạt thấy rõ trong nhà. Bởi vậy, nhà cửa hàng của chúng tôi sẵn để cho chư quí-vị xem đông, trước mua chưn chất cho vừa ý, sau đó mình tìm đi đặt tiện cho chúng mình.

Chúng tôi bán nhà, bàng, thờ và đồng đồ, phủ người mất mày bàn, v.v. Nước sơn, đồ tinh khiết, tiện, mềm, gọt, hoàn đẹp sáu, kiểu mới (gaiment) đồng bóng, hoặc thấy và mặt đồ chạm-trổ, bàn tròn kiểu mới, bàn tròn kiểu mới (ovale) bàn lớn đây dưới mặt cả.

Tiệm tôi bán giá cả hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các nơi (Chợ-lớn) sẵn hết.

Xin quí-ông, quí-bà thăm đáp rồi đến tiệm xem qua thì ắt vui khoái! Tiệm tôi lớp m ở Hanoi-kỳ và hơn mấy chục năm rồi, nổi danh tiếng lắm vậy.

Chư quí-ông, quí-bà muốn đặt đồ đạc theo ý mình thì chúng tôi xin đi tìm y theo hiểu, vì bổn-hiệu có xưởng hẳn hòi.

Khi chư quí-vị ghé tiệm, tôi mời quí một phen đã rồi.

DƯƠNG-ĐIỀN

LỜI RAO

Tôi là Thái-văn-Lai, thôi-bộ ngũ-hàng Binh lễ, ở tại làng Bạnh-thông, Trà-luộc (Cantho) rao cho thiên hạ hay rằng từ rày sắp tới tôi không biết tới nợ nần chi cả con tôi là Thái-văn-Kỳ kêu là XII Bảo.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bộ, nay tôi đã thăm với tòa rồi lại hết rồi.

THÁI-XU N-LÀI

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-BẰN và Công Ty

nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu

Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (Gánh 600 và 650 A talon).

Đèn khí đã cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước riêng).

Bình nhớt khi đã đổ cho xe máy dầu (bouteilles Magnadenus).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratjeux 3 1/2 H. P., 3 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sẵn các thứ xe máy dầu.

Sẵn xe máy đã mua.

LỄ ĐÍNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lắ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nodal* 120 đường Catinat: Hình chụp: Hồi gần mê-day, hồi điều-binh, hồi các cuộc chiến sĩ kéo nhau đi, hội có xo-bông. Giá mỗi cái 0$ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có. Có nhiều thứ cartes Noël, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bày ở Paris).

NADAL. *120, đường Catinat*

• Rượu mạnh hiệu DEJEAN, 11, được mà tại ngọt làm cho những tay thao rượu đều thấy khen ngợi •

Chỉ người mạnh hàng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đẹp đẽ theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Mới trước của ông BOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kê nghiệp

Ở Saigon, quý khách hãy tiếp, bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu như quốc từ xa cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỠNG-TÂNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không.

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP

Vô-danh TƯỚU của Đương-quốc PHÁP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đạt hồ gần cốt cung là trên kiện tinh thần, bổ kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xanh đã thôn mất hồ uống rượu nầy vô, thì ăi đặng cốt lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liền, da thịt đỏ sắc, tinh thần trên kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *à đường Marti số 190, Cholon.*

Đặng PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

THƠ
trả lời cho cô NGÔ-THỊ-QUYÊN

Ngũ hiệu khánh trung thư

Mới rồi tôi có tiếp đặng thơ của Cô-nương, lấy làm hân-hạnh bội-thường, và thâm cảm cái tình tri-giác của Cô-nương đã tâm hứa cho các bài chuyết-tác không đến thô, bỉ cho lắm, nay lại muốn tôi làm thêm bài ca « Âu trí viên » để cho bọn nhi đồng ngâm-nga trong lúc chơi đùa, cũng là một đều có ích, tư tưởng cao thượng thay, và phong nhã lắm.

Cô-nương lại hứa với tôi rằng : sẽ có lâm văn-chương đăng báo để cùng nhau chen hàng bút-ngữ, thô-thiển cùng oanh, thiết tưởng trên văn đàn cũng còn rộng rãi, chúng ta bà chẳng nên chiếm một địa-vị, mà cầm là *cô* Nương-tử may ra có giành được chút ánh-sáng cho nữ giới ta sau nầy ru? Hằng ngày các báo-chương, các tập-chí vẫn để riêng ra một mục đàn-bà, hoặc văn-thơ nữ-giới, phụ-nữ diễn-đàn, là toàn có ý muốn mở-mang con đường ngôn-luận, cỗ lệ cho bọn chị em chúng mình được thêm đều nghe sự thấy, biết lẽ phải chẳng, bàn tính với nhau tâm-trí đã sáng-suốt, đạo đức mới tăng tiến, ta nên đắc-dìu nhau bước lên chốn vô đái, mới hợp tự cách học thức đời bây giờ. Toã mà trong bọn chị em mình xem ra còn nhiều bà chị chưa chịu góp mặt với bạn, hãy đương nép bóng ẩn hình, giấu tài giấu trí, có chăng nữa thời cũng rềnh-rềng như sao ban mai, chỗ có chỗ không, nhấp-nhưởng như lửa đôm-đốm, khi mờ khi tỏ, nghĩ cũng buồn thêm cho nữ-giới chúng mình ; bởi vậy mà sự hành động tư tưởng của chúng mình, hình như ai-ai gửi lấy ý kiến nầy, không ai bàn tính với ai được, thậm chí có người bước chân lên chốn điền-đàn thời, đã cất lời kích-bác đồng bạn ; pay có nữ-sĩ nầy thất-bạnh, mai có nữ-giáo kia bại tiết, nói đi nói lại, cũng là quanh-quẩn trong đám ấy, chớ ngoài ra chưa từng thấy sáng khởi lý tưởng gì hay ho mới lạ, hoặc một công nghệ chi có bổ-ích cho đời, thế thời đủ phải thiên ngôn vạn ngữ, chung qui cũng là rung-môi đánh lưỡi, thồi lông tìm vít đó mà thôi, vị tất những bọn mất nết quên đời kia, mà bộ đã chịu trừ tiệt đặng, cho nên lấy ý cạn nghĩ của tôi, cầm bút viết bài, thường thường muốn lấy một chủ nghĩa hòa-bình mà phân chia việc phải việc trái cho rõ ràng, nói việc thường chớ không nói việc biến, nói số nhiều chớ không nói số ít, nếu người nào trông thấy cái quang cảnh đó mà tự mình phải tu tỉnh lại thời tốt hơn, và thừ nhứt là cốt phải đem lòng nghiên cứu, do cớ làm sao mà sự hư hỏng ấy gây nên, học thức bỡ đâu mà ngăn trở, công-nghệ bỏ đâu mà bên kém, thanh-danh bỡ đâu mà đọa lạc, tính hạnh bỡ đâu mà đổi thay, cũng nên lựa lời mà bổ cứu lại, mới chính lòng người mới rõ đạo trời.

Lại còn như có một vài người chỉ lấy sở-đắc, sở-thất, tư-dục, tư-hiềm trong một nhà mình mà suy đạt ra cả thiên-hạ, sự chưa kinh nghiệm lịch-duyệt mà dám vọng gia phê-bình cả toàn thể, những cái tánh biển-thiển ấy khó lòng cho nghĩa hợp, quần, nghĩa hợp-quần đã không có mong thế nào cho có cái kết quả vẻ-vang chung đặng, người nói bên tây kẻ nói bên đông, chỉ bảo bước tới em lại nhác lui, vì thế mà nhơn cách chẳng hưu cẩ so-le ra mãi.

Nay Cô-nương đã nhiệt-thành vớ nữ-giới, cùng văn-chương giới, mong đem tài năng Bạn, Ả Tạ, dệt gấm thêu hoa, mà tặng cho bọn chị em, chắc lơi vàng tiếng ngọc, định có bổ ích nhiều phần, không như kẻ khác, tự cao cho mình xem thấp hết thảy mọi người.

Vã Cô-nương lại là người có tính hào hiệp, khi trước đã hai phen treo giải thưởng cầu khách, làm thơ vịnh bài khen bà Trần-thị-Thọ quyên bạc giúp hội « Khai trí tiến đức » cùng làng Phương-trung làm nhà bỏ sinh, lẫn thứ hai thì vịnh thơ ngũ ngôn-luật, cung tiến đến hai bà Trưng-nữ vương, hiện thời treo giải làm bài ca Âu-trí-viên đều là nghĩa cả vậy, nên phương danh chẳng đã lừng lẫy, trong nữ-giới tưởng ít người sánh kịp. Tôi tuy tài hèn đức mỏng, song cũng có biểu chút cảm tình với Cô-nương, hai lần đều có làm bài tăng thơ, nhưng không trăng tuyền cũng là tự biết mình văn-chương còn non nớt có thể nên mới không đặng vào con mắt xanh của nhà hoành-văn, nên cũng đã cuốn dây từ đó vẻ sau xin chừa. Thế mà nay thời lại nẻ lòng tri-kỷ vàng lời mội phen, bài ca Âu-trí-viên sẽ gởi lại sau, mấy lời chúc Cô-nương ngọc thể khương các.

ĐẠM-PHƯƠNG NỮ-SĨ (*Huế*).

Da cần phải thở

Khi cả lỗ chân lông nơi da mà lấp đầy những bụi bặm cùng độ dơ-dáy, thì da không thể nào thở được thong thả, nhờ thở được thong thả mới có thể giữ màu da lịch sự được. Bọ: nhiều và dơ của Savon Cadum làm cho mềm mế và ấm ám cho tới gần chơn lông, làm cho tang bụi bặm, tan đi dơ dáy cùng các đất và làm cho da thật sạch, như thế cả lỗ lông mới thở được tự nhiên.

Đồng thời Savon Cadum mỗi ngày thì được rửa sạch và được làm mát mẻ cả da cùng làm cho da khỏi đã dơ dáy. Có bán mỗi bánh, 2 quan, khỏi phụ thuế chi hết.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*
HIỆU « ALCYON »
ĐƯA ÁN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lành phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHANH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

KHO TRỮ TẠI
MAGASIN UNIVERSEL
187, Rue Catinat, 195
SAIGON

Xi-gà MINERVA
(MA-NI)

Thứ MINERVA	hộp 25 điếu	4$50
« PERFECTO	« 25	« 3 80
« HONDURAS	« 25	« 2 30
« HONGRIE	« 25	« 2 30
« EPICURES	« 50	« 4.75
« Sec Cuba	« 50	« 5 50
id.	« 100	« 10 00
« LANDRES	« 100	« 7 50

Trên mỗi hộp phải nhớ tiêu xứ Ma-ni.

Có trữ bán nón hiệu « COQ GAULOIS ».

Có trữ bán Savon DY-FOAM để cho mình nhuộm với tự lấy mình.

Có trữ bán đồng hồ « Reine des montres.

Có trữ bán vải lỗ ong để may mùng hiệu « E. R. ».

Có trữ bán đồ sắt miệng hiệu « BOTOT » v. v.

DIRECTEMENT
DE LA FABRIQUE
Envoyez sur le Catalogue
LES MOTS
LA
REINE DES MONTRES

Manuf. Principale d'Horlogerie
PETOLAT FRES & ANGUENOT
à BESANÇON (Doubs)
Usines à BESANÇON, MONTBÉLIARD, VILLERS-LE-LAC.

Mua mỗ cái đồng hồ trái quít hiệu « REINE DES MONTRES » xin phải nhớ đói một tờ bảo lãnh.
Giá: 8 $ một cái.

MAGASIN UNIVERSEL

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bên tiệm mới tiếp được vỏ xe hơi mới PNEUS A TRINGLES « BERGOUGNAN CABLÉ » Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN MIỄN XEM TẠI TIỆM
L. DESMARQUOY & Cie
ở đường Pellerin, mãn bài số 61
SAIGON

Muốn cho quý-vị mỗi người được MƯỜNG CÁI LỢI ÍCH, CHÚNG TÔI XIN MỞ CUỘC MUA-BÁN CHO MƯỜNG BẠN MÀNG MỚI.

TẠI HÀNG CÒNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỒ MỚI ĐẾN CÙNG HẠ GIÁ

NHÀ GIẤY VÀ KHO LỚN CỦA HÀNG L. DESMARQUOY & Cie ĐƯỜNG 15 OCTOBRE TỚI NAY ĐỔI DỌN TẠI SỐ *61 ĐƯỜNG PELLERIN* (gần lối Casino)

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ : Quang, hôn, tang tế ; đồ thờ trong đình ; Tăng, điểu, tiền-bản và làm đồ theo trong bản-hát : Giáp, mãng, tàng, cờ, mảng văn văn. Những món đồ tôi làm đây, hoặc nỉ, hoặc kiêm tiền, đồ mão, đầu phơi, đều giá cũng không phải mắc. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lên, không nói xuống, đặng tiện cho quí khách khỏi thất công trí.

Ở Cho-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tăn số 52, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho quí khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 17 Saigon, bên tay trái thì Cầu-long-Giang khách-sạng, bên tay mặt thì Lục-Tinh khách-sạng, hiệu tiệm tôi là Quảng-phú-Hòa kính đến.

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lẫnh làm nhà máy xay lúa đã các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, học đồ chỉ giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

店舖首選金源基貴西

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên Ẩu-châu mới gởi qua những hột thầy - xoàn nước trắng xanh, và cũng có các thứ đồ Nữ-trang bằng vàng kiểu mới đã thử lại có nhiều hột-xoàn lớn nhỏ công làm thiệt khéo lắm.

Các xứ (Thôi Tây) cũng có mới gởi qua thứ đồng hồ treo lớn nhỏ, và kiểu trái quít các máy mốc thì thiệt tốt và chắc, có đủ 15 hột chạy đặng. (15 Rubis) hiệu : « CYMA và OMÉGA »

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư quí khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc
KYYUN
n. 179, Rue Catinat SAIGON.

XIN LƯU-Ý !!!
Hỏi người Saigon

Chúng tôi có một lời phải mà khuyên chư tôn trước khi chư tôn đi mua đồ đặng đăng trong ba bữa tối và trong lúc đều năm tây. Ấy là trước khi chư tôn đi mua đồ xin hãy nhớ đến viếng tiệm ĐỨC-THỊNH *mãn bài 81 đường Catinat SAIGON ở đây* có bán nhiều món thượng hảo hạng mà lại giá rẻ hơn các nơi. Tiệm đây có chưng các món đồ bằng bạc, đồ hàng nhiều, đồ thêu thùa, rèn, đồ bằng ngà, đồ bằng sành, đồ kiểu bằng đồng đỏ, ly-hương văn vân. Đồ bằng cây trắc và bằng gỗ, thảo ra thấp lại đã không sợ, chế chuyển đi chế khác phải hư.

Ở các tỉnh nếu ai mua thì gởi cách « hậu vật giao ngân » (*Contre Remboursement*).

Làm kỹ càng, nhẫn đã đánh đây thép : CHAUVIN SAIGON.

RA VÔ THÔNG THẢ

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS — CABORATOIRE — SPÉCIALITÉS — PRODUITS CHIMIQUES — PHOTOGRAPHIE — DROGUERIE — PARFUMERIE — HERBORISTERIE — APPRÉSSOIRES — BANDAGES

L. SOLIRÈNE
PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE EN 1865
SAIGON

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(*Tiếp theo*)

Hạ-thần phải đi theo tốp quân hộ-vệ. Đi dọc đàng, hạ-thần nghĩ rằng : 3 Chúa vua Phi-rut-cha đã hay ta tư thông với công-chúa Di-li-ca, mà sao ngài lại biết được kia ? Khi hạ-thần vào tới trước sân đền vua thì thấy đã dựng rồi bốn cây trụ ; hạ-thần nghĩ chắc dựng trụ đó là đặng xử hạ-thần về tội thác cổ, và hạ-thần nói thầm rằng : tội-ấy mà vua Phi-rut-cha xử như vậy ; thì cũng là xử nhẹ nhàn đó.

Hạ-thần không dám than vãng, bởi tội đã đành thừa tội, hạ-thần dạy ngước mặt lên trời mà nguyện cùng cao-xanh, xin cứu tánh mạng công-chúa Di-li-ca.

LXVIII

Bọn hạ-thần đã vào tới đền vua, dẫn hạ-thần vào tòa-điện của vua, hạ-thần thấy vua ngồi chính giữa điện, quan thế-tướng ngồi bên tả, lại có tên Pha-ra-kha, hạ-thần tưởng chẳng đã ra khỏi thành Can-da-ha rồi, nào ngờ, chẳng lại khoanh tay đứng bên phía hữu.

Hạ-thần thấy chẳng Pha-ra-kha hạ-thần biết ngày là đứa lấy ăn làm oán, vào đến cho hạ-thần, nên mới có quân đến bắt hạ-thần như vầy. — Vua Phi-rut-cha ngó ngay hạ-thần mà nói : mi đám cả gan tư tình với ái-phi của trẫm, thật mi khinh dể trẫm lắm, mà phải cứ ngay thật mà trả lời mấy câu trẫm sẽ hỏi mi đây : khi mi mới tới thành Can-da-ha nầy, mi có nghe người ta đồn rằng trẫm rất nghiêm nghị về hình phạt hay chăng ? — Hạ-thần đáp : muôn tâu bệ-hạ, hạ-thần nguyện bệ-hạ vạn tuế, hạ-thần đâm nói rằng bệ-hạ đã chân biết cái ái-tình nó làm cho con bò-cân ra đận đỉ ; loài người cũng vậy, hễ mắc phải khối tình vấn vương rồi thì có còn biết sợ chi mà đến cho nỗi cái tình dực ; bệ-hạ bắt tội thật là đáng lắm, hạ-thần cũng cam tâm chịu hình phạt rất minh chánh, chẳng hề đám nói là oan. Nếu bệ-hạ nghĩ vì chút sắc-tình nó làm cho bệ-hạ phải ra cực hình mà gia tội hạ-thần, nên bệ-hạ còn có chút cảm giác, thì cái cảm-giác ấy hạ-thần xin nhượng lại cho qui-phi hưởng nhờ, hạ-thần không sá chi cái mạng hèn nầy, duy xin bệ-hạ ban ơn lành xá tội cho qui-phi. Hỡi ôi ! Thì hàng đang có thong dong tự toại chốn thâm cung khi hạ-thần chưa để chơn tới thành nầy ; ngày giờ qua, càng làm cho nàng càng quên đứa tình nhân khốn nạn nầy, bởi nàng vướng đã biệt tích rồi. Bởi ngày nọ nàng hay đặng rằng hạ-thần hiện lại thành nầy, nên cái lửa lòng của nàng từ trước đến chừ chưa có thiệt tắc, nên mới hăng lên lại. Đó là tội hạ-thần, tới gỡ nàng ra khỏi cái lòng thiên-ái của bệ-hạ, nên tội kỳ là tội của hạ-thần làm, cái xin bệ-hạ mở lượng hải hàm, gia tội cho một mình hạ-thần mà thôi.»

Khi hạ-thần tâu mấy lời cùng vua Pha-rut-cha thì, cũng là lịnh vua sai bắt, nên thấy đến công-chúa Di-li-ca vào với tên Sa-bua và nàng cung-nữ Ce-lê cai-di. Công-chúa vừa vào, nghe mấy lời sau chót của hạ-thần tâu, công-chúa bèn chạy a vào vập mặt nơi chơn vua Pha-rut-cha mà tâu rằng : muôn tâu bệ-hạ, xin bệ-hạ dung tội cho người nầy, vì chân-phạm là thiếp đây, dám gạt và phụ lòng bệ-hạ thương tưởng, nên đuy thiếp đáng cái hình phạt mình chánh của bệ-hạ lên án. — Vua Pha-rut-cha cả giận, mắng rằng : quân bây là quân phỉ-lợi, chúng bây chỗ trông ăn trầm bao cho chúng bây, cả hai đều phải bị khổ hình hết thảy. Nàng thì dám phụ lòng trẫm mà giao ly thả đào cho đến phạm phép nước, còn chàng lại dám xin chịu chết một mình mà xin cơn lành cho tình nhân ; cả hai bây dám lấy cái tình thông gian mà bọn ra trước con mắt trẫm, chúng bây thật là cả gan lắm. Quan thế-tướng ! Hãy bảo dân chúng nó ra phép trảng, cột chúng nó vào trụ mà xử tử hình rồi đem quăng thây chúng nó cho muôn chim xé thịt. — Hạ-thần bèn la lớn lên rằng : tâu bệ-hạ, khoan đã, bệ-hạ không được ra cực hình mà phạm đến một vị công-chúa như vậy. Dầu cho bệ-hạ có gan lòng muốn rửa giận đi nữa, thì bệ-hạ cũng phải nể cái huyết thịt vung nắn ra thân thể nàng. — Vua Pha-rut-cha nghe mấy lời ấy thì lấy làm lạ, bèn hỏi Di-li-ca rằng : vua nào là đấng tạo sanh hình vóc của khanh ? — Công-chúa ngó ngay hạ-thần mà trách : chàng Hic-sanh nhay lộng thì thôi, sao chàng lại bươi móc cái đều của thiếp lâu nay dốc giữ nhẹm ? Thiếp thà là chết mà vui lòng hơi không ai rõ biết cũng cột của thiếp ; chàng bươi vạch ra đó là chẳng làm cho thiếp rất thẹn. Công-chúa lại day qua vua Pha-rut-cha mà nói rằng : bởi lẽ ra rồi, vậy thì bệ-hạ hãy nghe cho biếp là ai. Đứa thị-tì mà bệ-hạ gia cực hình đây là con gái của Sa-ta mà.

(*Sau sẽ tiếp theo*).

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES L'administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 3200 ex
Saigon le 4/1/1923